

LA COMÉDIATHÈQUE

WELKOM AAN BOORD!

JEAN-PIERRE MARTINEZ

COMEDIATHEQUE.NET

Welkom aan boord!

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

Als ouderdom een schipbreuk is (zoals Chateaubriand zei, aangehaald door De Gaulle), dan kun je het leven vergelijken met een cruise op de Titanic. Sommigen liggen languit in een ligstoel op het dek, terwijl anderen beneden in het ruim roeien. Maar uiteindelijk eindigen we allemaal als voer voor de vissen. Dus zolang de onvermijdelijke ontmoeting met een ijsberg nog op zich laat wachten, kunnen degenen die het zich permitteren, op de klanken van het orkest, maar beter de ijsblokjes in hun glas laten rinkelen.

Een komedie met een flinke dosis zwarte humor. De eerste metafysische sitcom die zich afspeelt in een verpleeghuis.

De jongeren

Marieke: directrice

Roberto: arts

Karin: dochter van Mia

Chris: partner van Karin

Sanne: verzorgende

De ouderen

Mia: nieuwe bewoonster

Fons: bewoner

Alex: bewoner/bewoonster (man of vrouw)

Riet: bewoonster

Toos: bewoonster

De rolverdeling is zeer flexibel: 8 tot 10 spelers.

De versies voor 8 of 9 spelers kunnen worden gedownload van de websites van de auteur.

© La Comédiathèque

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (*Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques*).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

Ochtend

De handeling speelt zich af in een katholiek verpleeghuis in Zuid-Limburg. Een zitkamer, voornamelijk ingericht met vier fauteuils en een lage tafel; het geheel doet wat denken aan een ouderwetse wachtkamer. Twee mensen van tussen de veertig en vijftig, Chris en Karin, zitten te wachten. Chris kan zowel een man zijn als een wat mannelijke vrouw (qua uiterlijk of kledingstijl). In beide gevallen vormen Chris en Karin een stel. Chris bekijkt e-mails op de telefoon. Karin bladert zenuwachtig door het tijdschrift dat ze willekeurig van de tafel heeft gepakt.

Karin – Ik hoop echt dat ze haar hier willen hebben, want anders weet ik niet meer wat we met haar aan moeten...

Chris – Je praat over haar alsof je een hond bij het asiel probeert te dumpen voordat je op vakantie gaat...

Karin – Ik weet zeker dat je in de Randstad makkelijker een hondenpension vindt... En waarschijnlijk nog goedkoper ook, want particulier... Nee, dit is echt onze laatste kans. Die mogen we niet verknoeien...

Chris – Er zijn toch nog andere instellingen...

Karin – Ze is inmiddels overal weggestuurd, van Amsterdam tot Eindhoven! We gaan haar toch niet ergens in Groningen stallen? Weet je hoe lang we dan onderweg zijn om haar te bezoeken...

Chris (*nog steeds op de telefoon tikkend*) – Mmm...

Karin – Kun je even ophouden met dat ding? Ik heb het gevoel dat ik tegen mijn moeder praat!

Chris – Heeft je moeder een mobiele telefoon?

Karin – Zij heeft niet eens een telefoon nodig om eruit te zien als een zombie als je tegen haar praat...

Chris bergt de telefoon met tegenzin op, kijkt even om zich heen en doet alsof er belangstelling is.

Chris – Het ziet er toch best aardig uit?

Karin – We hebben sowieso niet veel keus meer.

Chris – Wat zei de directrice? Dat ze plek had?

Karin – Dat we op de wachtlijst stonden... Maar dat ze helaas goede hoop had dat er binnenkort een plek vrij zou komen...

Chris – Helaas...?

Karin – En maak alsjeblieft geen blunders, hè? Het is een katholieke instelling... Geen fundamentalisten of zo, maar goed... We kunnen maar beter niets aan het toeval overlaten...

Chris – Ik begrijp het... Dus maar niet vertellen dat ze joods is.

Karin – Als ze zich dat zelf nog herinnert... Niemand in de familie heeft ooit echt iets met het geloof gehad.

Chris – Toch... dat zal ze zich nog wel herinneren. Zoiets vergeet je niet zomaar...

Karin (*kortaf*) – Nou, dus wel!

Marieke, de directrice, komt binnen. Ze is tussen de dertig en veertig en heeft de wat keurige, stijve uitstraling van een nette katholieke dame.

Karin – Ah, goedemorgen, mevrouw de directrice!

Marieke – Sorry dat ik u heb laten wachten.

Karin – Helemaal niet... Dit is Chris, mijn... partner.

Chris schudt Marieke met wat geforceerde vriendelijkheid de hand.

Marieke – Marieke Maartens.

Chris – Van Sint-Maarten?

Marieke – Sint-Maarten was al een heilige vóór hij een lampionnenfeest werd, weet u.

Chris – Natuurlijk. Sint-Maarten.

Karin werpt Chris een ontzette blik toe en haast zich naar het onderwerp waarvoor ze gekomen is.

Karin – Dan heeft hij onze gebeden misschien gehoord... Ik hoop dat u goed nieuws voor ons hebt, mevrouw de directrice...

Marieke – Ja, ja, wees gerust... Alhoewel, als ik zeg goed nieuws... Zoals ze zeggen: de een zijn dood is de ander zijn brood...

Karin – U kunt zich niet voorstellen wat een opluchting dit voor ons is... Dank u dat u haar nog een kans geeft...

Marieke – Ze is inderdaad nogal... energiek, maar goed... Op die leeftijd is dat altijd beter dan het tegenovergestelde, nietwaar?

Chris – In de tijd van mijn ouders was dat heel anders... Die waren veel... volgzamer. Nou ja... Het zal wel de nieuwe generatie zijn...

Marieke – De laatste vervelende naweeën van de Provo-tijd, vermoed ik.

Karin – Maar... wees vooral vanaf het begin een beetje streng voor haar, hè? Meteen duidelijke grenzen stellen. Anders redt u het niet met haar, geloof me...

Marieke – Maakt u zich geen zorgen, we zijn wel wat gewend... Het is tenslotte ons vak... Ze zal het hier heel goed hebben.

Chris – O, maar om háár maakten wij ons niet bepaald zorgen, hoor...

Marieke – Goed, dan kunt u haar nu binnenhalen...

Karin – Ga jij haar halen, Chris?

Chris – Natuurlijk...

Karin – Dus ze kan vanaf vanavond al hier blijven, toch...?

Marieke – Als ze haar belangrijkste spullen bij zich heeft... De rest kunt u later nog brengen.

Karin – We hadden haar koffer natuurlijk al gepakt, voor het geval u ons meteen van haar af kon helpen... Ik bedoel... haar meteen kon opnemen.

Chris komt terug, met in de ene hand een koffer en aan de andere hand Mia, een oude dame.

Marieke – Mia, van harte welkom in verpleeghuis Sint-Pieter.

Mia – Mooi. Dan is de hemelpoort in elk geval dichtbij.

Marieke (*vriendelijk streng*) – Maar u zult zich wel netjes moeten gedragen als u bij ons wilt blijven, Mia, nietwaar? Ik meen tussen de regels van uw dossier door te hebben gelezen dat u nogal een... vurig karakter hebt.

Karin – Heb je gehoord wat mevrouw zegt, mam?

Chris – Geen sprake van dat u Sint-Pieter in brand steekt zoals u met De Acacia hebt gedaan. (*Tegen Marieke*) Dat is het verpleeghuis waar ze wegens wangedrag is uitgezet...

Marieke kijkt enigszins verrast en Karin werpt Chris een vernietigende blik toe.

Karin – Het is nooit officieel bewezen dat zij verantwoordelijk was voor het ontstaan van dat kleine brandje, maar goed... Laat haar gewoon niet met lucifers spelen...

Marieke – Hoe dan ook, bedankt dat u het meldt...

Karin – Verder zult u zien dat ze ook heel aardig kan zijn. Heel sociaal. En soms zelfs erg grappig.

Chris – Humor is belangrijk.

Karin – U zult zien, ze gaat u nog verbazen.

Marieke – U hebt in elk geval geluk gehad... Een maand geleden had ik geen enkele plek vrij... En nu komen er opeens drie vlak na elkaar vrij...

Karin – Ja, vreemd eigenlijk...

Marieke – Het ongeluk komt nooit alleen... Maar wat kunnen we eraan doen? De Heer heeft hen tot zich roepen...

Chris – Laten we hopen dat het daarboven niet óók vol zit...

Karin doorboort Chris met haar blik.

Marieke – Sint-Pieter heeft voor twijfelgevallen ook een wachtlijst, hoor... Wij noemen dat het vagevuur.

Mia – Ik dacht dat dit Sint-Pieter heette.

Karin – Mam toch, dit is een verpleeghuis...

Marieke – Mia... Uw dochter vertelde me dat u actrice was, klopt dat? Ik bedoel... vroeger.

Karin – Actrice... U zult merken dat ze dat helaas nog steeds een beetje is...

Chris – Laten we zeggen dat ze tegenwoordig zelfs in het dagelijks leven af en toe haar tekst vergeet. Toch, Mia?

Mia – Dus als ik doodga, mag ik niet bij de anderen begraven worden?

Karin – Maar mam, waarom zeg je zoiets...?

Mia – Jullie katholieken wilden acteurs vroeger toch niet op jullie begraafplaatsen hebben?

Marieke – Weet u, Mia, de Kerk is op dat punt enorm veranderd... Net als op veel andere punten... Tegenwoordig vinden we dat zelfs een slechte acteur een goede katholiek kan zijn.

Mia – Zelfs Joden?

Chris – Mia, er is voorlopig helemaal geen sprake van begraven worden...

Karin – En je bent alleen via je vader joods, dus dat telt niet eens.

Mia – Daar dacht de Gestapo tijdens de oorlog anders over.

Karin – Luister maar niet naar haar. Ze heeft de hele oorlog bij haar oma op een boerderij in Friesland gezeten. De enige nazi's die ze ooit heeft gezien, waren op televisie in 'Allo 'Allo! Maar ze moet altijd overdrijven. Actrices...

Mia (*tegen Marieke*) – U bent toch niet van de Gestapo?

Karin – Mam! Je ziet toch dat mevrouw niet van de Gestapo is. En ik weet zeker dat ze je, als het echt nodig mocht zijn, de laatste sacramenten niet zal weigeren...

Chris – En u bent nog kerngezond, Mia!

Karin – Geloof me, zij begraaft ons allemaal nog.

Een ongemakkelijke stilte.

Chris – Nou ja...

Karin – Goed, eh...

Chris – Misschien moeten we maar gaan, Karin. Voordat mevrouw de directrice zich bedenkt...

Karin – Nu we weten dat mijn moeder in goede handen is.

Marieke – Maakt u zich geen zorgen, alles komt goed.

Karin – Dag mam, we komen snel weer even bij je langs, goed?

Ondanks alles is ze zichtbaar ontroerd en kust haar moeder. Chris doet hetzelfde.

Chris – Dag Mia. En gedraag u een beetje...

Karin – Nogmaals bedankt... Tot snel.

Karin en Chris verdwijnen discreet. Mia kijkt hen onbewogen na en draait zich dan naar Marieke.

Mia – Wie was dat? Waarom noemt ze mij mam?

Marieke kijkt haar wat ongemakkelijk aan.

Marieke – Maar Mia, dat was Karin, uw dochter.

Mia – Natuurlijk. Ik neem u in de maling...

Marieke (opgelucht) – Kom maar mee, dan laat ik u uw kamer zien...

Marieke pakt de koffer en samen lopen ze weg.

Mia – Die andere ken ik trouwens écht niet. Met dat onbetrouwbare hoofd... Wie is dat? Mijn schoonzoon? Schoondochter?

Marieke kijkt haar aan en vraagt zich af of ze nu weer een grap maakt. Ze gaan af.

Riet, een oude dame, komt op haar dooie gemak binnen, eventueel met een rollator. Ze gaat in een fauteuil zitten en begint Plus Magazine te lezen. Even later komt Alex binnen, eveneens op leeftijd en er al even gammel aan toe. Alex kan een man of een vrouw zijn.

Riet – Goedemorgen Alex, hoe gaat het vanochtend?

Alex – Ach, Riet, u kent het gezegde: als je na je tachtigste wakker wordt en nergens pijn hebt, ben je dood.

Riet – Daar zit wat in... Zeg, hebt u het al gehoord van Ada?

Alex – Ada? Nee, is er iets met haar gebeurd?

Riet – Je kunt wel zeggen dat er iets met haar gebeurd is... Het is zelfs het laatste wat haar ooit zal overkomen. Ze is dood!

Alex – Nee toch? Is Ada dood?

Riet – In haar slaap... Ze hebben haar vanochtend in bed gevonden, zo stijf als een plank...

Alex – Nou ja... En ik heb haar gisteravond nog gezien. Ik heb haar zelfs welterusten gewenst!

Riet – Dat heeft haar niet veel goeds gebracht, hè Alex? Als ik u vanavond tegenkom, wenst u mij dan maar géén welterusten.

Alex – Maar u bent nog jong, Riet. Hoe oud bent u nu ook alweer?

Riet – Ik loop tegen de zesennegentig. Niet zo hard, maar ik kom er wel...

Alex – Goh, ik dacht dat u jonger was dan ik.

Riet – Tja... Het moest er een keer van komen.

Alex – Wat?

Riet – Met Ada! Ze was tenslotte honderddrie.

Alex – We hadden haar verjaardag net gevierd.

Riet – Je zag de taart niet eens meer onder de kaarsjes.

Alex – Wat kun je op je honderdderde nog van het leven verwachten?

Riet – Dat je in het Guinness Book of Records komt...

Alex – Toch is het schrikken.

Riet – Wat wilt u? We hebben het eeuwige leven niet.

Alex – Nog niet, helaas...

Riet – Nog niet?

Alex – Hebt u dat artikel in Plus Magazine niet gelezen...?

Riet – Welk artikel?

Alex – Over die kwalensoort die nooit doodgaat.

Riet – Kwallen?

Alex – De Turritopsis nutricula.

Riet – Een tosti met Nutella?

Alex pakt het tijdschrift van haar, zoekt het artikel op en vindt het.

Alex – Luister eens. (*Leest.*) Volgens wetenschappers is dit voor zover bekend het enige levende wezen dat onsterfelijk is. Deze kwal zou in staat zijn verouderde cellen weer om te vormen tot jonge cellen en zo eeuwig jong te blijven. Deze tot voor kort nauwelijks bekende kwallen leven in de diepzee. Omdat ze nooit sterven, vermenigvuldigen ze zich in de oceanen en veroorzaken ze grote onrust onder wetenschappers. Een specialist zou zelfs hebben verklaard: ‘De wereld moet zich voorbereiden op deze stille invasie.’

Riet – Een invasie? En hoe heet die vent die die indringers gezien heeft? Fox Mulder?

Alex – Moet u zich voorstellen! Misschien kunnen ze ons op een dag één of twee genen van dat beestje geven en ons ook onsterfelijk maken!

Riet – Of ze zetten ons in aquaria bij een viskwekerij, zodat ze eeuwig verse sushi van ons kunnen maken... Ze zeggen dat Japanners dol zijn op sushi met kwal.

Alex – Misschien worden ze daarom zo oud...

Riet – Kom toch met beide benen op de grond, Alex! We horen al jaren dat ons pensioenstelsel onbetaalbaar wordt doordat we met z'n allen steeds ouder worden! Voor hen zijn wij de invasie! Wij, de ouderen! En u denkt dat ze ons kwallencellen gaan geven zodat we eeuwig blijven leven!

Alex – Een mens mag toch dromen. Op onze leeftijd is dat zo ongeveer het enige wat ons nog rest, nietwaar?

Riet – Dromen dat ik in een ectoplasma verander... Hoe ziet zo'n kwal er eigenlijk uit?

Alex – Wat zegt u?

Riet (*luider*) – Hoe ziet een kwal eruit?

Alex – Helemaal zacht en slap... Hij ziet bijna niets, hoort niets en is ontzettend irritant...

Riet – Dan is er voor u nog hoop, Alex... Ik vraag me af of ze niet al een flink stuk kwal bij u hebben ingeplant zonder het te vertellen.

Alex – Ach, Riet... Altijd een grapje klaar...

Riet gaat weer lezen terwijl Alex in een fauteuil gaat zitten. Een andere oude dame, Toos, komt binnen, in ongeveer dezelfde staat van verval als de andere twee.

Riet – Kijk, daar heb je Toos.

Alex – Goedemorgen, mevrouw Toos! Lekker geslapen?

Riet – Dat nieuwe kapsel staat u goed, Toos...

Toos – Wat zegt u?

Riet (*luider*) – Ik zeg: dat nieuwe kapsel staat u goed! (*Tegen Alex.*) Ik kan dat mens niet uitstaan...

Alex – Zij kan u kennelijk niet horen...

Toos haalt een oortje uit haar oor.

Riet – Als ze haar gehoorapparaat ook nog uitdoet, wordt het er niet beter op...

Toos – Dit is geen gehoorapparaat! Het is de iPod die ik van mijn kleinzoon voor mijn verjaardag heb gekregen.

Alex – O, zo...

Riet – Wat is een iPod?

Alex – Geen idee...

Toos – Hebben jullie het nieuws al gehoord?

Riet – Welk nieuws?

Alex – Wat is er gebeurd?

Riet – Is er iets gebeurd?

Alex – Hier gebeurt nooit iets.

Toos – De nieuwe! Die net is aangekomen!

Riet – O, die Ada vervangt.

Toos – Is Ada weg?

Riet – Jazeker. En dit keer definitief.

Alex – En nogal plotseling.

Riet – Ze had niet eens tijd om bij de receptie te melden dat ze vertrok.

Alex – Ze was de laatste tijd inderdaad wel vaker even afwezig.

Riet – Nou, nu is ze voorgoed afwezig.

Alex – Ze is dood.

Toos – Ada is dood?

Alex – Vannacht, naar het schijnt... En ik had haar gisteravond nog gezien... Ik had haar zelfs welterusten gewenst...

Riet – Kijk, daar is ze trouwens...

Toos – Ada?

Alex – De nieuwe!

Toos – Hoe weten jullie dat zij de nieuwe is?

Riet – Omdat we haar hier nog nooit eerder hebben gezien, natuurlijk!

Mia komt binnen. De drie anderen zetten een wat overdreven vriendelijke glimlach op.

Alex – Goedemorgen mevrouw, welkom bij ons.

Mia (*nors*) – Mmm...

Alex – Kom gezellig bij ons zitten.

Terwijl Alex opstaat om een fauteuil voor haar dichterbij te schuiven, gaat Mia op Alex' plaats zitten. Riet en Toos wisselen een ongeruste blik. Alex draait zich om en ziet dat Mia de eigen stoel heeft ingepikt.

Alex – Eh... dat is eigenlijk mijn plaats.

Mia – Ik zie uw naam niet op de rugleuning staan...

Alex weet niet goed wat te doen, maar Mia blijft zitten.

Riet – Dat is de lievelingsstoel van Alex...

Mia – In een verpleeghuis van stoel wisselen is toch net zoiets als op de Titanic van ligstoel wisselen?

Toos – Ik was erbij...

Mia – Waarbij?

Toos – Op de Titanic!

Alex – Als u haar daarover begint, bent u voorlopig nog niet klaar...

Riet – Ze weet niet meer wat ze vanochtend bij het ontbijt heeft gegeten, maar ze kan u de ondergang van de Titanic tot in detail navertellen.

Alex – Inclusief het menu van het kapiteinsdiner en het programma van het orkest.

Mia – De Titanic... Hoe oud was u toen?

Toos – Drie maanden. Als je geheugen achteruitgaat, weet u, komen de oudste herinneringen het eerst weer boven.

Riet – Nog een jaar of twee en ze kan ons vertellen hoe haar moeder bevallen is.

Mia – En op haar sterfbed beschrijft ze hoe haar ouders haar verwekt hebben...

Alex – Hebt u al gehoord van die onsterfelijke kwallen?

Mia – De *Turritopsis nutricula*...

Alex (*tegen Toos*) – Het staat in Plus Magazine. En kijk eens: als je drie vragen over kwallen beantwoordt, kun je een cruise winnen. Er wordt natuurlijk wel geloot...

Toos – Een cruise? Met een schip?

Mia – Ja, natuurlijk met een schip! Een cruise! Niet met een touringcar...

Riet kijkt in het tijdschrift.

Riet – Zwemmen met kwallen... Dat is inderdaad een origineel thema voor een cruise... Kunt u eigenlijk zwemmen?

Toos – Ik zou best nog eens op cruise willen. Ik vond het toen heerlijk.

Mia – Bent u al eens op cruise geweest?

Toos – Jazeker! Op de Titanic!

Een zeer elegante oude heer, Fons, komt binnen.

Fons – Goedemorgen allemaal! Dames, mijn eerbiedige ochtendgroet...

Behalve Mia fleuren de drie anderen zichtbaar op bij de komst van deze nog redelijk goed uitziende charmeur, die hen duidelijk niet onverschillig laat.

Toos – Goedemorgen, kapitein!

Fons – Aha, ik zie dat we een nieuwe dame in ons midden hebben... Ik ben Fons van Valkenburg.

Mia – Mia... van Maastricht.

Riet – Ja hoor... En ik ben Riet, van Rotterdam...

Fons – Van Valkenburg is mijn achternaam.

Alex (*onderdanig*) – Fons heeft blauw bloed.

Mia – Dan zal zijn bloedsomloop ook wel niet best zijn.

Fons – Mijn naam is Van Valkenburg.

Mia – Ja, ik heb het begrepen. U begint me nu al flink op de zenuwen te werken, Van Valkenburg.

De anderen lijken nogal geschokt.

Riet – Mia toch, Fons was kapitein in het leger.

Toos – Hij had een schip onder zijn bevel.

Fons – Ik was kapitein bij de infanterie.

Mia – Militair... Daarom ziet u er dus minder versleten uit dan de rest. Omdat u uw hele leven nooit gewerkt hebt...

Fons – Ik zwaaide op mijn achtenveertigste af. Een van de voordelen van het leger.

Mia – En hier zal het wel niet veel anders zijn dan in de kazerne, hè?

Sanne, een verzorgende van rond de dertig, type overdreven sexy in een witte zorgjas, komt binnen.

Fons – Ah, Sanne! Wat heerlijk u te zien. Al moet ik toegeven dat het heel slecht is voor mijn bloeddruk...

Sanne – Kapitein toch, ik zou uw hart niet willen breken.

Fons – Helaas komt er een leeftijd waarop zo'n uitdrukking weer heel letterlijk wordt...

Sanne – Ik zie dat u al vrienden hebt gemaakt, Mia, heel goed... Mia krijgt de kamer van... van een bewoonster die ons helaas zojuist heeft verlaten.

Mia – Die boft... Een geslaagde ontsnapping?

Sanne – Zo zou je het kunnen noemen. Hebt u alles wat u nodig hebt op uw kamer? Anders hoeft u het maar te vragen.

Mia – Nou... Ik ben begonnen een tunnel te graven, maar ik stuitte op een betonnen vloer. Kunt u me misschien aan een drillboor helpen?

Sanne – U bent me er eentje, Mia. Met u gaan we ons hier niet vervelen... Goed, het wordt zo langzamerhand tijd om u klaar te maken voor de lunch...

Mia – Lunch? Het is halfelf! Ik heb mijn koffie nog maar net op!

Sanne – Wie vroeg luncht, heeft de hele middag nog voor zich! Dat is ons huisdevies.

Mia – Wat een idiote lijfspreuk...

Toos – De lunch wordt om twaalf uur geserveerd.

Riet – Op onze leeftijd hebben we minstens een uur nodig om aan het idee van eten te wennen... en daarna een middagdutje van twee of drie uur om het te verteren vóór het avondeten.

Alex – Zo vliegen de dagen voorbij...

Fons – U luncht toch bij mij aan tafel, Mia? Dan kunnen we wat nader kennismaken...

Riet – Aan ónze tafel?

Alex – Aan de tafel van de kapitein?

Fons – Nou ja... nu Ada ons heeft verlaten, is er toch een plaats vrij?

Toos – Eh... die had ik eigenlijk willen nemen.

Alex – Dat was zo afgesproken...

Riet – Er is een wachtlijst...

Fons – Dan staat een van u haar plaats toch wel af aan Mia? Het is onze plicht haar het gevoel te geven dat ze hier welkom is...

De anderen werpen Mia een moorddadige blik toe. Fons biedt Mia zijn arm aan en alleen al om de anderen te ergeren neemt ze die aan.

Fons – Mag ik?

Fons verlaat met Mia aan zijn arm de kamer.

Riet – Eerst pikt ze Alex' stoel in. En nu pikt ze ook nog onze plaats aan de tafel van de kapitein...

Toos – Ik heb gehoord dat ze vroeger actrice was.

Riet – Dan weet je genoeg...

Alex – Wat weet je dan?

Riet – Actrice... ja, ja...

Toos – Die houdt het hier niet lang uit...

De bewoners staan op het punt de kamer te verlaten wanneer Alex, die de fauteuil wat opschudt, iets op de grond vindt.

Alex – Wat is dit nou weer?

Toos – Laat eens zien...

Riet – Zegt mij niks...

Alex – Een wegwerpthermometer?

Riet – Het lijkt in elk geval op niets wat ik ooit in mijn achterwerk heb gestoken.

Toos – Een thermometer? Er staat helemaal geen temperatuur op...

Alex – Toch geen seksspeeltje...

Riet – Is het niet eerder een zwangerschapstest?

Alex – O ja... Er staan twee streepjes op...

Toos – Twee streepjes? Betekent dat dat iemand zwanger is?

Riet – Wie zal het zeggen...

Alex – Ik heb zo'n ding nog nooit van dichtbij gezien...

Toos – In onze tijd hadden we al die toestanden niet nodig om te merken dat er een broodje in de oven zat...

Alex – We zouden de gebruiksaanwijzing moeten hebben...

Riet – Of het aan iemand vragen.

Alex – Wie kan hier in hemelsnaam zwanger zijn?

Toos – In een verpleeghuis vallen er meteen al heel wat kandidaten af...

Riet – Behalve de verzorgenden en de directrice...

Alex – En wie zou dan de vader zijn...?

Roberto, de arts, komt binnen: een knappe Italiaan van rond de dertig met een charmante uitstraling.

Roberto – Goedemorgen allemaal... Hoe gaat het vanochtend?

Alex – We mogen niet klagen, dokter...

Roberto – En u, dames? Wat een gezonde blos! U lijkt wel een stel jonge meisjes! Wat is het geheim van uw eeuwige jeugd?

Toos – Ze hebben kwallencellen bij ons ingeplant.

Riet – Kom niet te dichtbij, straks prikt u zich nog. Ze kunnen behoorlijk steken...

Roberto – En die nieuwe heup, Riet?

Riet – Het gaat wel...

Roberto – Dan kunnen we de andere ook doen? We hebben op dit moment in mijn kliniek een aanbieding op kunstheupen. De tweede voor de halve prijs. Maar u moet wel snel beslissen, dames.

Toos – Op onze leeftijd, weet u...

Riet – Het is net als met een oude auto.

Alex – Je moet goed nadenken voordat je aan nieuwe reparaties begint.

Riet – Je laat de remmen vervangen en een week later begeeft de motor het...

Roberto – Kom nou, dames, ik zie meteen dat er bij u nog genoeg onder de motorkap zit! U hebt de carrosserie van een Ferrari!

De bewoners komen langzaam in beweging om weg te gaan.

Toos – Helaas zijn we eerder oldtimers die niemand meer uit de garage durft te halen...

Riet – Uit angst dat ze al om de eerste hoek stilvallen...

Alex – Wat wilt u, onze tijd zit erop.

Riet – En wij hebben tenminste nog een tijdje van de tweedehandsmarkt kunnen profiteren voordat we hier op de sloop belandden.

Alex – Met die pensioenleeftijd die maar blijft opschuiven, gaan jullie straks rechtstreeks van school naar het werk en van het werk naar het verpleeghuis.

Toos – Of rechtstreeks van het werk naar de begraafplaats. Dat is nog goedkoper ook...

Riet – En met uw studie geneeskunde bent u vast ook niet vroeg begonnen met werken.

Alex – U hoeft later tenminste niet ver te verhuizen om aan de andere kant terecht te komen.

Toos – Dat noemen ze afhankelijkheid, geloof ik. Alsof vijftig jaar lang tien uur per dag voor een baas werken vrijheid is...

De bewoners vertrekken en laten Roberto, ondanks zichzelf wat uit het veld geslagen, achter.

Roberto – Ik jaag u toch niet weg?

Alex – Het is bijna lunchtijd.

Riet – We gaan ons een beetje opknappen zodat we er nog enigszins toonbaar uitzien.

Toos – En de anderen niet de eetlust bederven.

Alex – Wat er op ons bord ligt is al niet altijd even smakelijk...

Roberto – Nou... eet smakelijk dan!

De bewoners gaan af. De directrice komt binnen.

Marieke (bezorgd) – Ah, Roberto, ik wilde u juist spreken...

Hij loopt op haar af en probeert haar te omhelzen.

Roberto – U ziet er prachtig uit vanochtend, Marieke!

Marieke (maakt zich los) – Kom nou, Roberto, doe eens serieus... Iemand kan ons zien...

Roberto – Wat maakt dat uit? We gaan toch trouwen.

Marieke – Het is nog niet officieel...

Roberto – We houden van elkaar, dat is het belangrijkste. En ik heb het u al gezegd: met uw verpleeghuis en mijn privékliniek gaan we nog goud geld verdienen, Marieke!

Marieke – Natuurlijk... Al blijft onze eerste taak uiteraard het geluk van onze dierbare ouderen.

Roberto – Vanzelfsprekend. En wat wilde u mij zo dringend vertellen, liefste?

Marieke – Nou... Het ligt een beetje gevoelig, eerlijk gezegd... Ik weet het zelf nog niet helemaal zeker...

Roberto – Bent u vanavond vrij om te gaan eten?

Ze beginnen samen weg te lopen.

Marieke – We praten er later wel over, goed?

Ze gaan af.

Donker.

Middag

In de zitkamer heeft Alex de eigen fauteuil terug en kijkt wat stuurs naar Toos, die zit te breien.

Alex – Kom nou, trek niet zo'n gezicht, Toos... Ik weet zeker dat er binnenkort weer een plaats vrijkomt aan de tafel van de kapitein...

Toos – Daar reken ik op...

Alex – Wat breit u? Een sjaal?

Toos – Het is een verrassing...

Alex – En voor wie?

Toos – Misschien wel voor u...

Mia komt binnen met Fons.

Alex – En Mia, hoe vond u het restaurant?

Mia – Het restaurant? Geen idee, ik heb in de kantine gegeten...

Fons – Hier noemen we dat het restaurant...

Mia – Dan bent u al lang niet meer in een echt restaurant geweest. (*Tegen Toos.*) Wat breit die zuurpruim daar? Een net? Gaat u op haaien vissen?

Alex – Volgens mij is het een sjaal.

Mia – Niet voor mij, hoop ik.

Toos – Wie weet...

Alex – Het is een verrassing.

Fons – Het lijkt eerder op een touw, vindt u niet?

Alex – Een touw van wol?

Fons – Wie zich ermee ophangt, vat in elk geval geen kou.

Sanne komt binnen met het nieuwe nummer van Plus Magazine.

Sanne – Zo, wat leesvoer... Het nieuwe nummer van Plus Magazine, zoals iedere woensdag...

Mia onderschept het tijdschrift tot grote ergernis van Alex, die het net wilde pakken.

Mia – Eindelijk kan ik zien of ik gewonnen heb...

Sanne begint wat op te ruimen.

Sanne – Mooi wat u breit... Wat wordt het?

Fons – Dat weten we niet.

Sanne – Het ziet er in elk geval lekker warm uit.

Toos – Het belangrijkste is dat het stevig is...

Sanne – O ja, natuurlijk, dat ook.

Riet komt binnen.

Riet – Daarna moet u maar een babyvestje gaan breien...

Sanne – Een baby? Wie krijgt er een baby?

Riet – Dat zouden wij ook graag weten...

Mia bladert door het tijdschrift en plotseling licht haar gezicht op.

Mia – Ik ben het!

Riet – U bent wat?

Mia – Die prijsvraag in Plus Magazine! Mijn nummer is getrokken! Ik heb de cruise gewonnen!

Alex – De hoofdprijs? De cruise door de Stille Oceaan? Op de Costa Molto?

Mia – De tweede prijs! De cruise naar Antarctica! Op de Costa Poco!

Fons – Fantastisch! Wat een geluk!

Toos – Geluk in het spel...

Mia – Het is voor twee personen... Ik mag meenemen wie ik wil... Daar staan jullie van te kijken, hè?

Riet – Wat moet je in hemelsnaam op een cruiseschip bij Antarctica doen?

Alex – Een zwembad zal er wel niet zijn...

Toos – Misschien een ijsbaan.

Sanne – Waarom wilt u op vakantie? Hier hebt u toch het hele jaar vakantie?

Mia – Voor de verandering van lucht! Het ruikt hier muf...

Riet – En wie neemt u mee, Mia?

Mia – Wie weet...

Fons – Als u een galante ridder nodig hebt...

Mia – Galant? Waar zou u nog voor kunnen dienen, oud wrak? Kunt u mijn koffer nog wel tillen?

Roberto komt binnen en probeert Sanne discreet te kussen of te betasten. Ze ontwijkt hem.

Roberto – Jullie zien er vrolijk uit! Wat is er aan de hand?

Alex – Mia heeft een cruise gewonnen. Naar Antarctica.

Roberto lijkt het plan niet erg serieus te nemen.

Roberto – Heel goed, heel goed...

Riet – Dokter, mag ik u iets vragen?

Roberto – Natuurlijk, Riet, zegt u het maar.

Riet – Onder vier ogen...

Roberto – Hm-hm...

Ze neemt hem even apart en laat hem de zwangerschapstest zien.

Riet – Is dit positief of negatief?

Roberto (*verbijsterd*) – Bent u zwanger, Riet?

Riet – Ik niet! We hebben dit vanochtend op de fauteuil van Alex gevonden...

Roberto – Alex?

Riet – Nee, van Alex is hij natuurlijk ook niet, dat begrijpt u wel...

Roberto kijkt bezorgd.

Roberto – Mag ik hem houden, Riet? Ik ga even op onderzoek uit...

Riet – Houdt u me op de hoogte...?

Sanne – Kom, tijd voor het middagdutje. Iedereen naar bed!

Mia – Een dutje? Ik heb helemaal geen slaap.

Sanne – Het staat in het reglement...

Fons – Jawel, sergeant... U had gelijk, Mia, het lijkt hier inderdaad een beetje op het leger.

Mia – O ja? Is een ondeugend middagdutje bij de mariniers ook verplicht?

De bewoners vertrekken. Riet vergeet haar omslagdoek op een fauteuil.

Roberto – Bent ú zwanger, Sanne?

Sanne – Pardon?

Roberto – Is dit niet van u?

Hij laat haar de test zien.

Sanne – En als dat zo is?

Roberto – Zeg me niet dat u van plan bent het te houden?

Sanne – Nee hoor, ik doneer het aan Caritas. Voor iemand die het harder nodig heeft dan ik.

Roberto – Luister, Sanne, wat er tussen ons is gebeurd was... een uitglijder.

Sanne – Dan was het wel een flinke uitglijder, als ik deze zwangerschapstest mag geloven.

Marieke komt binnen. Sanne gaat af.

Roberto – Ah, ik wilde u juist spreken.

Marieke – Ik u ook...

Roberto – Bent u zwanger?

Marieke – Mijn hemel, nee! Hoezo?

Roberto – Sorry, ik weet niet wat me bezielde...

Riet komt terug om haar omslagdoek te halen. Ze merken haar niet op en ze maakt van de gelegenheid gebruik om het gesprek af te luisteren.

Marieke – Waar ik me zorgen over maak is... dat het sterftecijfer in ons huis de laatste tijd wel heel merkwaardig is gestegen. Vindt u niet?

Roberto – U hebt gelijk... In een verpleeghuis is het normaal dat er meer mensen overlijden dan geboren worden, maar toch...

Marieke – Welke geboorte?

Roberto – En normaal gesproken is de kans op een gewelddadige dood in zo'n instelling ook kleiner dan op een middelbare school of een politiebureau in een probleemwijk...

Marieke – U maakt me ongerust, Roberto. Als u iets weet, hoor ik het graag...

Roberto – Het gaat om Ada.

Marieke – Ada?

Roberto – Het lijkt erop dat haar dood... niet helemaal natuurlijk was.

Marieke – Waarom denkt u dat?

Roberto – Ik kan natuurlijk niets met zekerheid zeggen, maar er zijn toch enkele aanwijzingen die me doen vermoeden dat...

Marieke – Welke aanwijzingen?

Roberto – Om te beginnen de wurgsporen die ik rond haar hals heb aangetroffen.

Marieke – Nee toch...?

Roberto – En vervolgens... de vork uit de eetzaal die ik in haar buik aantrof.

Marieke – O mijn God...!

Roberto – We zouden een autopsie moeten doen om te weten of ze misschien óók nog vergiftigd is.

Marieke – Wie zou in hemelsnaam iemand van honderddrie willen vermoorden?

Roberto – Behalve iemand van honderdtwee die hoopt zelf de oudste mens ter wereld te worden...

Marieke – Dit is heel vervelend, Roberto. De reputatie van ons huis staat op het spel. Stel u voor dat de media hiervan horen!

Roberto – Na al het werk dat u hebt verzet voor zo'n hoge notering in de Michelin-gids voor verpleeghuizen.

Marieke – We zouden meteen onze derde kroon verliezen, die je krijgt als een instelling meer dan twintig honderdjarigen telt.

Roberto – En waarschijnlijk ook onze derde vork...

Marieke – Denkt u dat we toch de politie moeten waarschuwen?

Roberto – Ik weet het niet... De wet beschouwt het afbreken van een zwangerschap in een vroeg stadium niet als moord. Als je dat principe heel ruim doortrekt... zou je kunnen zeggen dat het beëindigen van de eindeloze doodsstrijd van iemand van honderddrie ook niet helemaal als moord telt...

Marieke – De Nederlandse wet, Roberto! Niet de leer van de Kerk...

Roberto – Wat doen we dan? Onszelf in de voet schieten?

Marieke – U hebt gelijk... Het is beter dat we eerst zelf intern een klein onderzoek doen...

Roberto – Ik ben het met u eens, Marieke... U kunt op me rekenen. We gaan tenslotte trouwen, nietwaar?

Marieke – In voor- en tegenspoed...

Roberto – Nu moeten we alleen nog weten wie het heeft gedaan en waarom.

Marieke – Denkt u dat de dader iemand van het personeel kan zijn?

Roberto – Dat is mogelijk... Maar waarom?

Marieke – Euthanasie? Daar wordt tegenwoordig nogal veel over gesproken...

Roberto – Ik zie een verpleegkundige niet met de ene hand een oud dametje wurgen en haar met de andere een vork in de buik steken. Euthanasie wordt normaal gesproken toch uit mededogen gedaan?

Marieke – U gaat wel erg ver... U weet toch dat de paus daar absoluut geen voorstander van is.

Roberto – De Kerk zal op dat punt vast nog wel veranderen, zoals op zoveel andere... Over vijf of tien eeuwen misschien... Euthanasie... Het woord alleen al verkoopt niet echt lekker.

Marieke – Vindt u?

Roberto – In euthanasie hoor je bijna ‘nazi’... En helaas waren zij de eersten die het idee op industriële schaal hebben toegepast. Probeer zo’n imago daarna nog maar eens recht te zetten...

Marieke – Hoe zou u het dan noemen om het wat aantrekkelijker te laten klinken?

Roberto – Geen idee... Iets minder... of juist wat meer...

Mia loopt voorbij met een koffer in haar hand. Riet maakt zich uit de voeten uit angst ontdekt te worden.

Marieke – Waar gaat u heen, Mia?

Mia – Ik ga op cruise.

Marieke – Ho even, u kunt niet zomaar vertrekken.

Mia – Waarom niet?

Marieke – Ik moet uw moeder waarschuwen. Ik bedoel uw dochter...

Roberto – U moet eerst een verklaring tekenen dat u op eigen risico vertrekt.

Mia – Eigen risico? Daar betaal ik bij mijn zorgverzekering al meer dan genoeg voor!

Marieke (*tegen Roberto*) – Ik waarschuw de familie...

Roberto – Kom nou, Mia, u gaat ons toch niet zomaar verlaten. Dat kan toch tot morgen wachten? Ga lekker even een luchtje scheppen op het dek, dan zet ik uw koffer ondertussen terug in uw hut...

Mia – U probeert me zeker in de boot te nemen?

Roberto – En op die cruiseschepen zitten zó veel ouderen... Ik weet niet eens of u het verschil met een verpleeghuis zou merken.

Mia gaat met tegenzin zitten. Roberto vertrekt met haar koffer.

Fons, Alex en Toos komen binnen.

Fons – U ziet er niet vrolijk uit, Mia. Wat is er?

Alex – Kunnen we iets voor u doen?

Mia – Ik ben zesentachtig. Kunt u daar iets aan doen?

Fons – Zesentachtig! Dat zou ik u echt niet geven.

Alex – Hooguit tachtig.

Riet komt binnen.

Riet – Hebben jullie het nieuws al gehoord?

Alex – Jazeker, ze zit hier bij ons.

Riet – Ada is vermoord!

Alex – Nee!

Riet – Ik heb het rechtstreeks van de directie...

Toos – Hebben ze het u verteld?

Riet – Laten we zeggen dat ik op het juiste moment op de juiste plaats was. Hoe dan ook: er zit een seriemoordenaar tussen ons.

Fons – Hoe weten we dat het iemand van hier is?

Riet – Wie zou speciaal naar een verpleeghuis komen om oude mensen te vermoorden?

Alex – Dat is waar... Op een zomerkamp zou je het nog kunnen begrijpen, maar in een verpleeghuis...

Toos – Een seriemoordenaar?

Riet – De laatste tijd vallen de honderdjarigen hier bij bosjes neer. Is jullie dat niet opgevallen?

Alex – Wie zou het kunnen zijn...?

Fons – Misschien iemand van het personeel...

Sanne komt binnen.

Sanne – Iemand een kruidentheetje voor de spijsvertering? Kamille? Lindebloesem? Verbena?

Riet – Een moordenaar... of een moordnares.

Alex – Nee, dank u, voor mij niet.

Riet – Voor mij ook niet, bedankt...

Sanne – Geen liefhebbers vandaag? Nou ja, jammer dan...

Sanne gaat af.

Riet – Kruidenthee, ja hoor... Eerder een slaapmutsje voor de eeuwigheid...

Mia – En mij noemen ze gek.

Riet – U maakt zich natuurlijk nergens druk om. U gaat straks lekker op cruise!

Fons – En Mia, wie neemt u mee?

Alex – Zegt u dat omdat u bang bent hier achter te blijven, kapitein?

Toos – Maar de kapitein hoort toch altijd als laatste het schip te verlaten! Ik herinner me nog, toen de Titanic zonk...

Mia – Ik zie dat die cruise naar Antarctica ineens behoorlijk populair is.

Riet – Alles beter dan hier blijven zitten wachten tot iemand je om zeep helpt.

Mia – We kunnen erom loten...

Riet – We schrijven allemaal onze naam op een papiertje, stoppen die in de hoed van Fons en trekken er één uit.

Fons – Uitstekend...

Fons zet zijn hoed af. In religieuze stilte krabbelt iedereen iets op een papiertje en stopt het in de hoed, terwijl ze elkaar wantrouwig in de gaten houden.

Alex – Een onschuldige hand?

Mia – U zult het met de mijne moeten doen.

Algemene spanning. Ze trekt een papiertje uit de hoed en vouwt het open.

Mia – Alex.

Alex kijkt opgelucht.

Alex – Dan kan ik de achterblijvers alleen nog veel succes wensen...

Sanne komt terug, kort gevolgd door Roberto.

Sanne – Wat is hier aan de hand? Waarom kijken jullie allemaal alsof jullie een complot beramen?

Riet – We speelden Cluedo... U weet hoe dat gaat. Zoiets loopt al gauw een beetje uit de hand.

Sanne – O... En wie was de dader?

Toos – Het spel is nog niet afgelopen. We weten alleen dat de moord in de slaapkamer is gepleegd, met een vork.

Riet – Goh, ik kan me niet herinneren dat ik dát ook verteld heb...

Fons zet zijn hoed weer op en iedereen vertrekt.

Roberto hervat zachtjes zijn onderbroken gesprek met Sanne.

Roberto – Maar Sanne, u kunt het toch niet houden...

Sanne – Waarom niet?

Roberto – U weet dat ik met Marieke ga trouwen.

Sanne – Daar had u eerder aan moeten denken... En wat als ik haar vertel dat u vader wordt?

Roberto – Hoeveel?

Sanne – Ik zei toch niet dat het een drieling was.

Roberto – Hoeveel... om ervoor te zorgen dat u het niet houdt?

Sanne – Twintigduizend?

Roberto – Tienduizend.

Sanne – Akkoord. Maar ik wil het geld nu.

Roberto pakt zijn telefoon, maakt het bedrag via zijn bankapp over en laat Sanne het scherm zien.

Roberto – Heb ik uw woord?

Sanne – Als u de overboeking tenminste niet meteen weer terugdraait...

Sanne gaat af.

Roberto – Zo, dat probleem is tenminste opgelost... En het is nog altijd goedkoper dan alimentatie...

Ook hij gaat af. Mia komt terug, gevolgd door Karin en Chris.

Karin – Mam, wat is dit nou weer voor verhaal over een cruise?

Chris – Kom nou, Mia, u bent toch echt te oud voor een expeditie naar Antarctica.

Mia – Cruises zijn juist speciaal voor oude mensen! Waarom zouden ze er anders reclame voor maken in Plus Magazine?

Chris – Ja, maar... je hebt oud en je hebt óúd...

Karin – En cruises zijn gevaarlijk. Schepen kunnen zinken.

Chris – Er zinkt vast wel ergens ter wereld eentje per maand.

Mia – Op mijn leeftijd hoop je iedere dag de schipbreuk te overleven. Alleen wordt de kans dat je er levend uitkomt steeds kleiner.

Karin – Jij moet ook altijd de sombere kant van alles zien.

Chris – Hebt u het hier dan niet goed?

Mia – Wat? Weten jullie het niet?

Karin – Wat weten we niet?

Mia – Dit is gewoon een horrorfilm! De dokter doet genetische experimenten op de bewoners en de verzorgende is een seriemoordenaars!

Marieke komt binnen.

Marieke – Luister, ik heb het nagekeken in Plus Magazine. De uitslag van de prijsvraag is nog niet eens bekendgemaakt...

Karin – Weet u het zeker?

Marieke – Ik heb ze zelfs gebeld om het te controleren...

Karin (tegen Mia) – Mam, waarom heb je in vredesnaam zo'n verhaal verzonnen?

Mia – Geen idee... Je verveelt je hier dood... Ik wilde gewoon wat leven in de brouwerij brengen.

Chris – Nou, dat is gelukt.

Marieke – Het spijt me dat u voor niets hierheen bent gekomen...

Karin – Nee hoor, het spijt mij juist...

Chris – We hadden u gewaarschuwd... Ze is nog altijd een beetje actrice...

Marieke – Ik breng haar terug naar haar kamer.

Karin kust haar moeder.

Karin – Dag mam...

Mia (*zacht*) – Maar van die seriemoordenares is het echt waar, ik zweer het... Je moet me hier absoluut weghalen...

Karin – Natuurlijk, mam...

Chris kust Mia op de beurt.

Mia (*nog steeds zacht*) – Bel de politie... Maar zeg niets waar de directrice bij is, die zit bij een satanische sekte...

Chris – Dat zullen we doen...

Marieke – Kom maar, Mia, we zorgen wel voor u...

Marieke neemt Mia bij de arm en voert haar weg. Karin draait zich naar Chris.

Karin (*zuchtend*) – Ze heeft ons ook werkelijk alles al laten meemaken...

Chris – Het komt wel goed. Maak je geen zorgen. Ze geven haar een prikje en dan slaapt ze rustig als een baby tot morgenochtend.

Karin – Denk je dat ze hier mensen prikken geven om ze te laten slapen?

Chris – Geen idee, ik neem het aan... Ik zou het in elk geval wel doen...

Chris slaat de armen om Karin heen om haar te troosten.

Karin – Over slapen als een baby gesproken... Ik weet niet of dit het juiste moment en de juiste plek is, maar ik moet je iets vertellen.

Chris – Wat?

Karin – Nou... het komende jaar zul jij waarschijnlijk niet veel nachten doorslapen...

Chris (*dolgelukkig*) – Nee toch?

Karin – Het is gelukt! Ik ben zwanger.

Chris – Maar dat is geweldig!

Karin – Op mijn leeftijd is het bijna een wonder... Ik wachtte nog op de uitslag van het bloedonderzoek om helemaal zeker te zijn. Trouwens, ik weet niet waar ik die zwangerschapstest heb gelaten. Ik moet hem vanochtend hier ergens verloren hebben...

Chris – Een meisje? Een jongen?

Karin – Dat is nog wat vroeg om te zeggen, maar de arts was er vrijwel zeker van dat het een mens is! We krijgen een kind!

Chris – Dat moeten we vieren! Ik neem je mee uit eten!

Ze staan op het punt te vertrekken. Chris haalt een sigaar tevoorschijn.

Karin – Je gaat die hier toch niet opsteken...

Chris – Ach, op hun leeftijd zal een beetje meeroken hun leven toch niet veel meer verkorten.

Karin – Ik bedoelde de baby...

Chris bergt de sigaar weer op.

Chris – Je hebt gelijk. Ik wacht wel tot we buiten zijn.

Karin – En nu moeten we ook nog op zoek naar een plek op de kinderopvang...

Chris – Nu al?

Karin – Het is net als met verpleeghuizen! Ook daar zijn wachtlijsten...

Karin en Chris gaan af.

Roberto en Marieke komen binnen.

Marieke – Verdenkt u iemand in het bijzonder?

Roberto – Misschien een verzorgende...

Marieke – Sanne...?

Roberto – Waarom niet?

Marieke – U zei dat u vanwege de werkwijze niet aan euthanasie dacht. Een injectie geeft inderdaad wat minder rommel...

Roberto – Misschien heeft ze die vork gebruikt om ons op een dwaalspoor te brengen.

Marieke – Toch... Een vork uit de eetzaal... Om uit medelijden iemands lijden te verkorten...

Roberto – Misschien handelde ze in opdracht. Voor geld.

Marieke – Een huurmoordenaar?

Roberto – Ik heb goede redenen om te denken dat Sanne best in staat is iemand voor geld te doden.

Marieke – Wie zou zo'n hekel kunnen hebben aan een vrouw van honderddrie? Haar erfgenamen? Die wisten toch dat ze niet lang meer te gaan had... Op een paar maanden komt het dan niet aan.

Roberto – Maar de mensen die wachten tot hier een plek vrijkomt zodat ze hun moeder kunnen dumpen... De meeste mensen zouden al een moord doen voor een plek op de kinderopvang. Dus voor een verpleeghuis, stelt u zich eens voor...

Marieke – De dochter van Mia...?

Roberto – Of haar... partner.

Marieke – Die heeft inderdaad een nogal aparte uitstraling.

Roberto – Mmm... Ik zou zelfs zeggen: nogal onbestemd.

Marieke – Goed, we mogen de andere sporen niet verwaarlozen... Hebt u nog iets nieuws over het slachtoffer?

Roberto – Uit de voorlopige autopsie die ik hier met de middelen van het huis heb uitgevoerd, blijkt dat Ada is gestorven nadat ze spaghetti bolognese had gegeten.

Marieke – Denkt u dat ze misschien ook aan een voedselvergiftiging is bezweken?

Roberto – Dat denk ik niet... Ik heb er gisteravond zelf van gegeten en ik leef nog.

Marieke – Nog iets interessants?

Roberto – Ja... Voordat iemand die vork uit de eetzaal in haar buik stak, is Ada gewurgd met een handgebreide sjaal... Ik heb een stukje wol in haar hals gevonden...

Marieke – Breiwerk is inderdaad een interessant spoor... Ik denk dat we ook de andere bewoners moeten ondervragen.

Roberto – Dan na het avondeten... Ze zitten nu allemaal in het restaurant.

Marieke – Wat staat er vanavond op het menu?

Roberto – Spaghetti.

Marieke – Alweer!

Roberto – Er was nog bolognesesaus over van gisteren. En aangezien de meesten toch niet meer weten wat ze gisteren gegeten hebben...

Marieke – Misschien bestellen wij dan maar Chinees.

Donker.

Avond

De sfeer van een politieverhoor, bijna van de Gestapo. Zoals in een Amerikaanse misdaadserie eet Roberto met stokjes Chinees uit een kartonnen bakje. Marieke speelt de bad cop en onderwerpt Riet aan een stevig verhoor. Riet zit in een gestreepte pyjama, indien mogelijk in een rolstoel, met een bureaulamp recht in haar gezicht. Marieke is veranderd in een ware beul. Ze zwaait met de vork, het voornaamste bewijsstuk.

Marieke – Dus u geeft toe dat u deze vork uit de eetzaal al eerder hebt gezien.

Riet – Ja.

Marieke – Op de plaats delict?

Riet – Nee.

Marieke – O ja? Waar dan?

Riet – In de eetzaal natuurlijk!

Marieke – Hou me niet voor de gek, Riet!

Riet – Het is een vork uit de eetzaal! Kijk maar, er zit nog bolognesesaus op.

Roberto (*komt tussenbeide*) – Geloof me, beste Riet, dat is allesbehalve bolognesesaus.

Riet (*gaapt*) – Ik zou eigenlijk wel naar bed willen. Ik begin slaperig te worden...

Marieke – Ik heb geen haast. Als het moet, ga ik de hele nacht door.

Riet – Normaal liggen we om halfnegen al in bed.

Marieke – Dan beginnen we gewoon weer van voren af aan. Achternaam, voornaam, beroep, geboortedatum en geboorteplaats...

Riet – Mag ik nu mijn kruidenthee? Die drink ik altijd terwijl ik op televisie naar mijn misdaadserie kijk.

Marieke (*verliest haar geduld*) – Praten zul je, kreng!

Roberto probeert haar met een gebaar te kalmeren en neemt, als good cop, het verhoor over.

Roberto – Kom, Riet. U kent me toch? Ik wil u niets aandoen. Ik ben uw arts. Vertel ons gewoon wat u weet...

Riet – Waarover?

Roberto – Hebt u bijvoorbeeld de laatste tijd iemand zien breien?

Riet – Ik heb Toos een wollen sjaal zien breien... die verdacht veel op een touw leek.

Roberto en Marieke wisselen een veelbetekenende blik.

Roberto – Toos...

Marieke – Maar waarom zou zij zoiets doen?

Roberto (*tegen Riet*) – Had Toos een bijzondere reden om kwaad te zijn op Ada?

Riet – Nou... Toos wacht al heel lang tot er een plaats vrijkomt aan de tafel van de kapitein.

Roberto – Natuurlijk! Ada dood, Toos kan aan tafel. Dat klopt precies...

Marieke – Toos... En ik zou haar zonder biechten zo ter communie hebben laten gaan.

Roberto – Nou, dan wordt het tijd dat ze gaat biechten. Met of zonder biechtstoel...

Marieke – U kunt gaan, Riet... U hebt uw plicht gedaan...

Riet gaat mopperend af.

Riet – Ik hoop dat mijn serie nog niet afgelopen is... Ik wacht al weken om erachter te komen wie de dader is...

Roberto – Laten we Toos gaan halen... voordat ze nog een slachtoffer maakt.

Marieke en Roberto gaan af. Alex komt binnen, gaat in de fauteuil zitten en leest Plus Magazine. Toos komt binnen met haar sjaal in de hand.

Toos – Nou Alex, wat boft u. U bent de uitverkorene. U mag met Mia mee op cruise...

Alex – Ik geef toe dat ik opgelucht ben, ja. Ik ben zó bang dat ze ons hier vergiftigen... Volgens mij ligt die spaghetti bolognese me nog een beetje zwaar op de maag.

Toos – Ja, bij Ada bleef die ook een beetje op de maag liggen...

Alex – Terwijl ik er dol op ben... Jammer dat ze het hier niet vaker serveren... Is die sjaal nu af?

Toos – Ja.

Alex – Voor wie is hij?

Toos – Voor u! Die hebt u nodig op die cruise naar Antarctica. Ik zal hem even bij u omdoen om te zien of hij past.

Toos staat op en begint Alex van achteren te wurgen, maar Marieke en Roberto komen terug en zien het tafereel. Hun verdenking wordt daarmee bevestigd.

Roberto – Daar hebben we haar! Op heterdaad betrapt!

Marieke – Alex, laat ons alstublieft even alleen.

Alex – Maar...

Roberto – Wegwezen, zei ik.

Alex gaat af.

Roberto – Alex nu ook... Waarom?

Toos – Om Alex' plaats op de cruise in te pikken! Ik ben altijd dol geweest op cruises. Heb ik al verteld dat ik op de Titanic zat toen die zonk?

Roberto – Wat moeten we in hemelsnaam met haar doen?

Marieke – Ik weet het niet.

Roberto – Op haar leeftijd nog aangeven bij de politie?

Marieke – Al moet ik toegeven: als je het moordwapen zelf breit, kun je moeilijk volhouden dat het niet met voorbedachten rade was.

Toos – Ouderdomsdementie doet het heel goed in de rechtszaal, hoor...

Roberto – Misschien moeten we dit maar intern oplossen...

Marieke – Hoe oud bent u, Toos?

Toos – Vorige week ben ik honderd geworden...

Marieke – Zonder haar hebben we er nog maar negentien... Dan verliezen we onze derde kroon in de Michelin-gids voor verpleeghuizen...

Roberto – Jij boft, kreng...

Marieke – In elk geval tot een andere bewoner honderd kaarsjes mag uitblazen...

Toos – Als die vóór die tijd niets overkomt...

Marieke en Roberto werpen haar een ongeruste blik toe.

Donker.

Een jaar later

Drie van de fauteuils worden bezet door Marieke, Roberto en Sanne. Ze zien er behoorlijk uitgeput uit, zelfs voortijdig verouderd.

Marieke – Ik kan niet meer...

Roberto – En het is nog maar net twaalf uur...

Sanne – Ze worden nog onze dood...

Marieke – Kon ik maar met pensioen...

De vijf bewoners komen binnen. Ze zien er opvallend jonger uit.

Riet – Nou zeg? Jullie zien eruit als wandelende lijken!

Roberto – Jullie daarentegen... Die cruise heeft jullie zo te zien goedgegaan.

Mia – Nou en of, we zijn in topvorm. Nietwaar, kapitein?

Fons – We zijn twintig jaar jonger geworden.

Alex – Let maar op, dit eindigt nog in een huwelijk...

Toos – En die antiverouderingsproducten op basis van kwallen die u voor ons hebt meegebracht...

Alex – O ja, spectaculair!

Karin en Chris komen binnen met een reiswieg waarin zogenaamd een baby ligt.

Karin – Goedemorgen, goedemorgen...

Marieke – Dames en heren...

Chris – Mevrouw de directrice...

Karin – Hoe gaat het met u? U ziet er een beetje moe uit...

Marieke – U had gelijk. Zij gaan ons allemaal begraven...

Chris – Uw kleinzoon, Mia.

Mia – O ja... Maar waarom is hij zo verschrompeld?

Riet – Inderdaad, het lijkt wel alsof hij meer rimpels heeft dan wij.

Fons – Toch kan hij maar beter goed gezond blijven.

Toos – Hij moet straks onze AOW betalen...

Fons – Jullie zien er trouwens ook moe uit, hè?

Chris – Die kleine slaapt nog altijd niet door, verdorie...

Alex – Niet zoveel lawaai. U ziet toch dat hij slaapt.

Fons – Hij lijkt op zijn moeder, vindt u niet?

Toos – En wie is de vader? (*Een ongemakkelijk moment.*) Grapje...

Alex – Goed, wat zullen we dat kind dan wensen?

Riet – Kapitein, een welkomstwoord?

Fons schraapt zijn keel en begint aan zijn toespraak.

Fons – Als ouderdom een schipbreuk is, zoals Chateaubriand zei, aangehaald door De Gaulle, dan is het leven een cruise op de Titanic. Sommigen liggen languit in een ligstoel op het dek, terwijl anderen beneden in het ruim roeien. Maar uiteindelijk eindigen we allemaal als voer voor de kwallen. Dus zolang de onvermijdelijke ontmoeting met een ijsberg nog op zich laat wachten, kunnen degenen die het zich permitteren, op de klanken van het orkest, maar beter de ijsblokjes in hun glas laten rinkelen.

Ze klinken de glazen.

Allen samen (*naar de reiswaeg*) – Welkom aan boord!

Muziek. Ze zetten een paar walspassen in.

Donker.

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: *Opvoeringsrechten*).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - 978-2-38602-449-8